

WIOSENNA OCENA STANU UPRAW ROLNYCH I OGRODNICZYCH W WOJEWÓDZTWIE ŁÓDZKIM W 2016 R.

Informacja Sygnalna

Czerwiec, 2016

Informacja zawiera **wyniki wiosennej oceny stanu upraw** przeprowadzonej w I dekadzie maja 2016 r. Oceny dokonano w oparciu o:

- ekspertyzy rzeczoznawców terenowych GUS, opracowane na podstawie lustracji pól, łąk i sadów w gospodarstwach indywidualnych,
- wyniki badań stanu upraw w gospodarstwach rolnych osób prawnych i jednostkach organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

Wiosenna ocena stanu upraw obejmuje również szacunek powierzchni zasiewów głównych upraw rolnych oraz szacunek strat zimowych i wczesnowiosennych.

Na stan i zaawansowanie rozwoju upraw w 2016 r. niekorzystny wpływ miały następujące czynniki:

- słabszy stan upraw ozimych przed wejściem w stan zimowego spoczynku na jesieni 2015 r. z powodu niedoboru wilgoci w glebie,
- występowanie silnych mrozów w styczniu 2016 r. przy braku okrywy śnieżnej,
- występowanie wiosennych chłódów i nocnych spadków temperatur spowalniających wegetację roślin.

Do czynników wpływających korzystnie na wegetację upraw należy zaliczyć:

- wczesne rozpoczęcie wegetacji wiosną 2016 r. wszystkich upraw ozimych,
- korzystny przebieg pogody w marcu i kwietniu sprzyjający obsychaniu pól i ogrzewaniu gleby,
- wczesne siewy i dobre wschody upraw jarych.

Według wiosennej oceny stan zasiewów w stopniach kwalifikacyjnych przedstawia poniższa tabela:

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ocena w stopniach kwalifikacyjnych ^a						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pszenica: ozima	3,5	3,5	3,0	3,6	4,0	3,8	2,9
jara	3,4	3,3	3,3	3,4	3,7	3,6	3,5
Żyto	3,4	3,2	3,5	3,6	4,0	3,5	3,4
Jęczmień: ozimy	3,4	3,2	2,9	3,4	4,0	3,5	3,1
jary	3,4	3,3	3,3	3,3	3,7	3,7	3,4
Owies	3,4	3,4	3,3	3,4	3,7	3,5	3,4
Pszonżyto: ozime	3,5	3,3	3,0	3,6	4,0	3,7	3,2
Jare	3,4	3,4	3,3	3,4	3,8	3,6	3,5
Mieszanki zbożowe:							
ozime	3,4	3,2	3,0	3,5	4,0	3,7	3,3
jare	3,4	3,4	3,3	3,4	3,7	3,6	3,5
Mieszanki zbożowo-strączkowe	3,4	3,2	3,3	3,4	3,6	3,6	3,3
Rzepak i rzepik:							
ozimy	3,5	3,0	3,0	3,7	4,2	3,8	2,9
jary	3,4	3,1	3,0	3,3	3,6	3,5	3,3
Koniczyna czerwona ^b	3,6	3,5	3,0	3,6	4,0	3,6	3,4
Łąki trwałe	3,5	3,4	3,2	3,6	4,0	3,5	3,5
Pastwiska trwałe	3,5	3,4	3,1	3,5	4,0	3,5	3,5

^a Stopnie kwalifikacyjne w skali 1,0-5,0 punktów. Stopień 1,0 – stan zły, klęskowy; 2,0 – stan słaby, poniżej przeciętnych; 3,0 – stan dostateczny; 4,0 – stan dobry, zasiewy lepsze od przeciętnych; 5,0 – stan bardzo dobry, zasiewy wyborowe, rzadko spotykane. ^b Koniczyna w czystym siewie i w mieszankach z trawami.

Z przeprowadzonej w bieżącym roku, przez rzeczoznawców terenowych GUS, wiosennej oceny stanu upraw rolnych wynika, że zarówno zboża ozime jak i rzepak ozimy przezimowały gorzej w porównaniu z rokiem 2015 oraz z poprzednimi latami. Natomiast ocena zbóż jarych jest gorsza w porównaniu z latami 2015 i 2014, ale wyższa bądź zbliżona do lat wcześniejszych.

Ogółem zasiewy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oceniono na 3,3 stopnia kwalifikacyjnego, tj. niżej od oceny dokonanej w 2015 r. o 0,3 stopnia i o 0,6 stopnia niżej w porównaniu z oceną z 2014 r.

Plantacje rzepaku i rzepiku (ozimego i jarego) ocenione zostały na 3,0 stopnia kwalifikacyjnego, tj. niżej w porównaniu z rokiem poprzednim o 0,8 stopnia oraz niżej o 1,2 stopnia od oceny dokonanej w 2014 r.

Na niską ocenę przezimowania zbóż ozimych i rzepaku największy wpływ miały warunki pogodowe w styczniu 2016 r. W okresie tym wystąpił spadek temperatur do minus 20⁰C przy gruncie, który przy braku okrywy śnieżnej i jednocześnie silnych wiatrach spowodował duże straty w oziminach. Straty te ogółem objęły około 36,2 tys. ha powierzchni zasianej zbóż ozimych i około 6,5 tys. ha rzepaku ozimego. Spośród zbóż ozimych największe uszkodzenia wystąpiły na plantacjach jęczmienia, charakteryzującego się najniższym ze zbóż poziomem mrozoodporności oraz w odmianach pszenicy o słabej lub obniżonej odporności. Zasiewy te w większości przesiano uprawami jarymi.

Stan trwałych użytków zielonych w I połowie maja oceniono na 3,5 stopnia kwalifikacyjnego, tj. na poziomie podobnym do roku poprzedniego i o 0,5 stopnia niższym od oceny dokonanej w 2014 r. W związku z zaniechaniem chowu bydła przez dużą część gospodarstw rolnych, znaczna część trwałych użytków zielonych jest nieużytkowana, co wpływa negatywnie na ich stan.

Decydujący wpływ na plonowanie plantacji w 2016 r., zarówno upraw ozimych jak i jarych, będą miały warunki agrometeorologiczne w okresie dalszej wegetacji, a szczególnie uzupełnienie narastającego niedoboru wilgoci w glebie.

Rośliny sadownicze przezimowały na ogół dobrze – łagodna zima 2015/2016 nie spowodowała większych strat mrozowych w sadach. Niewielkie straty z powodu silnych styczniowych mrozów przy braku okrywy śnieżnej odnotowano w młodych nasadzeniach truskawek, których plantacje na wiosnę były w słabej kondycji. Również ubiegłoroczna susza przyczyniła się do słabszej kondycji plantacji truskawek. Mimo tego, powierzchnie truskawek szacuje się na podobnym poziomie do roku ubiegłego.

Wegetacja drzew i krzewów owocowych oraz truskawek ruszyła wcześniej, ale została spowolniona przez wiosenne chłody. Przygruntowe przymrozki, jakie wystąpiły w kwietniu, nie wyrządziły znaczących strat w kwitnących uprawach sadowniczych, za wyjątkiem lokalnych strat wiosennych na plantacjach porzeczki czarnej.

Kwitnienie truskawek oraz drzew i krzewów owocowych, było na ogół obfite, lecz niskie temperatury powietrza utrudniały oblot pszczoł i zapylenie.

Siewy warzyw gruntowych rozpoczęły się około tygodnia wcześniej niż w roku poprzednim. Niskie temperatury występujące nocą oraz niewielkie zapasy wody po zimie utrudniały wschody i dalszy wzrost roślin. Późniejsze opady deszczu poprawiły stan uwilgotnienia gleby. Generalnie stan plantacji warzyw gruntowych można ocenić na dobry, jednak plonowanie warzyw zależy będzie od warunków agrometeorologicznych podczas dalszej wegetacji.

OPRACOWANIE:

Teresa Binio
Włodzimierz Janek

Ośrodek Warunków Życia i Badań Ankiety, tel. 42 68-39-185
Skład: Elżbieta Kucek – Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych